

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІНФРАСТРУКТУРИ ТА ТЕХНОЛОГІЙ

Київський інститут залізничного транспорту

Факультет Управління залізничним транспортом
Кафедра Філософії та історії науки і техніки

ЗАТВЕРДЖУЮ
Декан факультету Управління
залізничним транспортом

О.Г. Стрелко

2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ІНТЕЛЕКТУАЛЬНА ВЛАСНІСТЬ»

Рівень вищої освіти: другий (магістерський) рівень

Галузь знань: 27 «Транспорт»

Спеціальність: 275 «Транспортні технології (на залізничному транспорті)»

Освітньо-професійна програма: «Транспортні технології (на залізничному транспорті)»

2023 – 2024 навчальний рік

Робоча програма з дисципліни «Інтелектуальна власність» для студентів рівня вищої освіти другий (магістерський) за спеціальністю 275 «Транспортні технології (на залізничному транспорті)». Київ: ДУІТ, 2023. 16 с.

Розробник: д.і.н., професор кафедри філософії та історії науки і техніки Пилипчук О.О.

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри філософії та історії науки і техніки

Протокол № 1 від «29» серпня 2023 року.

Завідувач кафедри філософії
та історії науки і техніки

В.М. Гамалія

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів - 3	Галузь знань: 27 «Транспорт»	Обов'язкова	
	Спеціальність: 275 «Транспортні технології (на залізничному транспорті)»		
Модулів - 2	Освітньо-професійна програма: «Транспортні технології (на залізничному транспорті)»	Рік підготовки:	
Змістових модулів - 4		1-й	1-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання		Семестр	
		1-й	1-й
Загальна кількість годин - 90		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних - 2 самостійної роботи студента - 4	Рівень вищої освіти: Другий (магістерський)	15 год.	8 год.
		Практичні	
		15 год.	2 год.
		Самостійна робота	
		60 год.	80 год.
		Індивідуальні завдання: -	
		Вид контролю:	
залік	залік		

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою вивчення дисципліни «Інтелектуальна власність» є формування у студентів знань та вмінь в області організації створення та правової охорони об'єктів інтелектуальної власності.

Відповідно до поставлених цілей в процесі освоєння курсу «Інтелектуальна власність» вирішуються такі *завдання*:

- визначення рівня оволодіння необхідними теоретичними знаннями та практичними вміннями і навичками, що дозволяють студенту самостійно вирішувати професійні завдання, зокрема, в сфері правового регулювання інтелектуальної власності;
- перевірка придбаних студентом навичок робити теоретичні узагальнення і практичні висновки, обґрунтовані пропозиції і рекомендації по вдосконаленню правового регулювання суспільних відносин в області інтелектуальної власності.

В результаті освоєння дисципліни студент повинен

знати:

- про охорону об'єктів інтелектуальної власності;
- про відповідальність за порушення прав власників охоронних документів на об'єкти інтелектуальні промислової власності;
- про охоронні документи (патенти і свідоцтва), які видаються на об'єкти інтелектуальний промислової власності;
- про об'єкти авторського права і суміжних прав;
- про винаходи, корисні моделі, промислові зразки і товарні знаки;
- про розпорядчі документи на право інтелектуальної власності (ліцензія, ліцензійний договір);
- про нетрадиційні об'єкти інтелектуальної власності: наукові відкриття, топографії інтегральних мікросхем, раціоналізаторські пропозиції, сорти рослин, породи тварин, комерційну таємницю, «ноу-хау».

уміти:

- користуватись нормативно-правовими актами;
- трактувати норми права;
- укладати договори.

Відповідно до освітньо-наукової програми «Транспортні технології (на залізничному транспорті)» вивчення навчальної дисципліни «Інтелектуальна власність» сприяє формуванню у здобувачів наукового ступеня доктора філософії наступних *компетентностей*:

Інтегральна компетентність: Здатність особи розв'язувати науково-технічні завдання і проблеми транспортної галузі у сфері професійної та наукової діяльності за певним видом транспортних систем і технологій та у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень і здійснення інновацій та характеризується комплексністю та невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності:

ЗК 03. Здатність до пошуку та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 04. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня

ЗК 07. Здатність проводити дослідження на відповідному рівні

Спеціальні (фахові, предметні компетентності):

ФК 09. Здатність проведення експертизи транспортних пригод за видами транспорту.

3. Очікувані результати навчання

Програмні результати навчання	ПРН-01. Відшукати необхідну інформацію у науково-технічній літературі, базах даних, інших джерелах, аналізувати і об'єктивно оцінювати інформацію у сфері транспортних систем і технологій та з дотичних міжгалузевих проблем ПРН-03. Приймати ефективні рішення у сфері транспортних систем і технологій з урахуванням технічних, соціальних, економічних та правових аспектів, генерувати та порівнювати альтернативи, оцінювати потрібні ресурси і обмеження, аналізувати ризики ПРН-13. Організувати роботу персоналу, забезпечувати його професійний розвиток та об'єктивне оцінювання
-------------------------------	---

4. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1

Тема 1. Об'єкти права інтелектуальної власності. Майнові і немайнові права на об'єкти інтелектуальної власності

План теми:

1. Основні положення про право інтелектуальної власності

Історія становлення та розвитку правової охорони результатів інтелектуальної власності в Україні та світі.

Поняття та зміст інтелектуальної власності. Значення інтелектуальної власності. Поняття творчої діяльності.

Види інтелектуальної власності. Результати творчої діяльності як об'єкти правовідносин у сфері інтелектуальної власності. Інші результати діяльності як об'єкти інтелектуальної власності.

Джерела права інтелектуальної власності. Нормативно-правові акти як джерела права інтелектуальної власності. Суб'єкти права інтелектуальної власності. Особисті немайнові та майнові права: поняття, ознаки та види. Володільці прав інтелектуальної власності. Набуття прав володіння та їх охорона. Правове

становище роботодавців як суб'єктів інтелектуальної власності. правонаступництво та спадкоємство прав інтелектуальної власності. Держава як володілець прав інтелектуальної власності. Вільні користувачі прав інтелектуальної власності.

Поняття, ознаки та сутність об'єктів права інтелектуальної власності. Ознаки охороноспроможності об'єктів інтелектуальної власності.

2. Нетрадиційні об'єкти права інтелектуальної власності

Поняття та об'єкти раціоналізаторської пропозиції. Обсяг правової охорони раціоналізаторської пропозиції. Суб'єкти права інтелектуальної власності на раціоналізаторську пропозицію. Права суб'єктів права інтелектуальної власності на раціоналізаторську пропозицію. Захист права інтелектуальної власності на раціоналізаторську пропозицію.

Поняття комерційної таємниці. Обсяг правової охорони на комерційну таємницю. Поняття наукового відкриття. Обсяг правової охорони наукового відкриття.

Тема 2. Авторське право і суміжні права

3. Авторське право

Поняття та ознаки авторського права. Авторське право в об'єктивному та суб'єктивному розумінні. Загальна характеристика джерел авторського права. Суб'єкти авторського права. Об'єкти авторського права. Авторське право та право власності на носій авторських прав. Майнові та особисті немайнові права автора. Майнові права володільця. Право слідування та строки охорони авторських прав. Перехід, передавання авторського права. Поняття та ознаки авторського ліцензійного договору. Загальна характеристика окремих видів авторських ліцензійних договорів. Поняття, ознаки, зміст, порядок укладення та виконання договорів на створення, видання, поширення та використання об'єктів авторського права. Відповідальність сторін за неналежне виконання чи невиконання авторських договорів.

Поняття та засоби охорони авторських прав. Загальна характеристика способів захисту авторських прав. Порядок захисту авторських прав.

4. Суміжні права

Поняття та ознаки суміжних прав. Види суміжних прав. Суб'єкти та об'єкти суміжних прав. Виникнення суміжних прав. Майнові права інтелектуальної власності на об'єкти суміжних прав. Використання виконання, фонограми, відеограми та передачі (програми) організації мовлення. Терміни дії суміжних майнових прав. Реалізація суміжних прав. Поняття та засоби охорони суміжних прав. Загальна характеристика способів захисту суміжних прав. Порядок захисту суміжних прав.

Модуль 2

Тема 3. Право промислової власності

5. Охорона прав на винаходи, корисні моделі

Поняття та ознаки промислової власності. Джерела права промислової власності та їх загальна характеристика. Правові засади державного регулювання

промислової власності в Україні. Набуття та зміст права промислової власності. Поняття та ознаки винаходу як об'єкта промислової власності. Суб'єкти винахідницьких правовідносин, їх права та обов'язки. Підстави виникнення, зміни та припинення винахідницьких правовідносин. Види винаходів. Придатність винаходу для набуття права інтелектуальної власності на нього. Формула винаходу та її правове значення. Порядок отримання патенту на винахід. Поняття та ознаки корисної моделі як об'єкта інтелектуальної власності. Пріоритет винаходу (корисної моделі). Умови патентоспроможності винаходу та корисної моделі. Придатність корисної моделі для набуття права інтелектуальної власності на неї. Майнові права інтелектуальної власності на корисну модель.

6. Охорона прав на промислові зразки

Поняття та ознаки промислового зразка як об'єкта інтелектуальної власності. Придатність промислового зразка для набуття права інтелектуальної власності на нього. Майнові права інтелектуальної власності на промисловий зразок.

Право попереднього користувача на винахід, корисну модель, промисловий зразок. Захист права інтелектуальної власності на винахід, корисну модель та промисловий зразок. Поняття та ознаки недобросовісної конкуренції. Міжнародного правова регламентація захисту від недобросовісної конкуренції.

Види захисту від недобросовісної конкуренції. Правова характеристика недобросовісної реклами, демпінгу, промислового шпигунства та підкупу покупців конкурента. Система органів управління у сфері захисту від недобросовісної конкуренції. Захист від недобросовісної конкуренції.

Тема 4. Засоби індивідуалізації товарів і послуг

7. Охорона прав на торгівельні марки. Комерційне найменування

Правова природа засобів індивідуалізації товаровиробників. Поняття та ознаки товарного знаку. Комерційні найменування та їх види. Роль і функції товарних знаків у суспільному виробництві. Види знаків та вимоги, яким вони повинні відповідати, щоб набути правової охорони. Зміст права власності на товарний знак. Особливості дії права на знак. Міжнародно-правовий захист від комерційних підробок.

8. Охорона прав на зазначення походження товарів

Набуття права інтелектуальної власності на географічне зазначення. Суб'єкти права інтелектуальної власності на географічне зазначення. Права інтелектуальної власності на географічне зазначення.

5. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	денна форма						Заочна форма						
	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	

Модуль 1												
Лекція 1.	12	2				8	12	1				10
Практична робота №1.			2						1			
Лекція 2.	11	2				7	11	1				10
Практична робота №2.			2									
Лекція 3.	12	2				8	11	1				10
Практична робота №3.			2									
Лекція 4.	11	2				7	11	1				10
Практична робота №4.			2									
Всього за модуль 1	46	8	8			30	45	4	1			40
Модуль 2												
Лекція 5.	12	2				8	12	1				10
Практична робота №5.			2						1			
Лекція 6.	11	2				7	11	1				10
Практична робота №6.			2									
Лекція 7.	12	2				8	11	1				10
Практична робота №7.			2									
Лекція 8.	9	1				7	11	1				10
Практична робота №8.			1									
Всього за модуль 2	44	7	7			30	45	4	1			40
Усього годин	90	15	15			60	90	8	2			80

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Авторське право	2
2	Тема 2. Суміжні права	2
3	Тема 3. Винаходи, корисні моделі	2
4	Тема 4. Промислові зразки	2
5	Тема 5. Торгові марки, комерційні найменування	2
6	Тема 6. Зазначення походження товарів	2

7	Тема 7. Раціоналізаторська пропозиція, наукове відкриття, комерційна таємниця	2
8	Тема 8. Комерційна концесія, ліцензії на об'єкти права інтелектуальної власності	1
	Разом	15

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Історія розвитку законодавства про охорону інтелектуальної власності	8
2	Тема 2. Колективне управління авторським правом і суміжними правами	8
3	Тема 3. Оформлення патентних прав	8
4	Тема 4. Оцінка вартості прав а об'єкти інтелектуальної власності	8
5	Тема 5. Система захисту прав інтел. власності	7
6	Тема 6. Міжнародна система охорони інтелектуальної власності	7
7	Тема 7. Права та обов'язки власників охоронних документів	7
8	Тема 8. Адміністративна та кримінальна відповідальність за порушення прав інтелектуальної власності	7
	Разом	60

Для самостійної роботи студентів запропоновані реферати, теми яких призначаються викладачем згідно з тематичним планом вивчення курсу.

Обсяг реферату 15-20 сторінок.

Реферат як форма дослідної, індивідуальної роботи студентів повинен повністю розкривати задану тему, містити обґрунтовані висновки.

Оцінюється якість виконання реферату, оригінальність мислення, наявність елементів дослідження.

Теми рефератів

1. Розвиток теорій права інтелектуальної власності.
2. Історія правового регулювання відносин інтелектуальної власності.
3. Класицизм і прагматизм як підходи до побудови законодавства у сфері інтелектуальної власності.
4. Державна політика у сфері охорони та захисту прав інтелектуальної власності.
5. Етапи створення державної системи правової охорони та захисту прав інтелектуальної власності в Україні.
6. Всесвітня організація інтелектуальної власності.
7. Система права інтелектуальної власності у працях провідних юристів-науковців.
8. Держава та її уповноважені органи як суб'єкти охорони та захисту права інтелектуальної власності.

9. Етапи розвитку авторського права.
10. Історія виникнення та розвитку суміжних прав.
11. Колективне управління авторськими й суміжними правами.
12. Авторське право та охорона інтересів фізичної особи, яка зображена на фотографіях та в інших художніх творах.
13. Еволюція правового регулювання суміжних прав в контексті європейської інтеграція України.
14. Засоби захисту та охорони авторських і суміжних прав.
15. Види порушення авторського права і суміжних прав за законодавством України.
16. Поняття та визначення контрафактних порушень авторських і суміжних прав.
17. Піратство та його види.
18. Загальновідомі торговельні марки. Проблеми визнання та охорони.
19. Проблемні питання захисту прав на географічне зазначення.
20. Винаходи як об'єкти патентного права.
21. Корисні моделі як об'єкти патентного права.
22. Промислові зразки як об'єкти патентного права.
23. Порядок набуття прав промислової власності.
24. Правове регулювання секретних винаходів.
25. Тенденції розвитку законодавства України у сфері права промислової власності.
26. Етапи розвитку права промислової власності.
27. Наукові відкриття як об'єкти права інтелектуальної власності.
28. Топографії інтегральних мікросхем як об'єкти права інтелектуальної власності.
29. Раціоналізаторські пропозиції як об'єкти права інтелектуальної власності.
30. Сорти рослин і породи тварин (селекційні досягнення) як об'єкти права інтелектуальної власності.
31. Комерційна таємниця і ноу-хау як об'єкти права інтелектуальної власності.
32. Досвід зарубіжних країн у сфері захисту прав на нетрадиційні об'єкти права інтелектуальної власності.
33. Ліцензії на право користування об'єктами інтелектуальної власності.
34. Авторські договори.
35. Договори на створення і використання результатів науково-технічної діяльності.
36. Договори на роботи і послуги по забезпеченню науково-технічною інформацією.
37. Міжнародні договори у сфері права промислової власності.
38. Спадкування майнових прав інтелектуальної власності.
39. Загальновідомі торговельні марки. Проблеми визнання та охорони.
40. Проблемні питання захисту прав на географічне зазначення.

8. Методи навчання

Застосовується комплекс методів навчання за особливостями навчально-пізнавальної діяльності здобувачів наукового ступеня доктора філософії, а саме, наступні методи:

- пояснювально-ілюстративний (інформаційно-рецептивний), коли викладач організує сприймання та усвідомлення аспірантами інформації, а студенти здійснюють сприймання (рецепцію), осмислення і запам'ятовування її;

- репродуктивний, коли викладач дає завдання, у процесі виконання якого аспіранти здобувають уміння застосовувати знання за зразком;

- проблемного виконання, коли викладач формулює проблему і вирішує її, а здобувачі наукового ступеня доктора філософії стежать за ходом творчого пошуку (аспірантам подається своєрідний еталон творчого мислення);

- частково-пошуковий (евристичний), коли викладач формулює проблему, поетапне вирішення якої здійснюють здобувачі наукового ступеня доктора філософії під його керівництвом (при цьому відбувається поєднання репродуктивної та творчої діяльності аспірантів);

- дослідницький, коли викладач ставить перед аспірантами проблему, і ті вирішують її самостійно, висуваючи ідеї, перевіряючи їх, підбираючи для цього необхідні джерела інформації, прилади, матеріали тощо.

В процесі навчання застосовуються можливості мультимедійних засобів, інтернет-ресурси та інші можливості новітніх освітніх технологій.

При викладанні дисципліни «Соціально-політичні студії: історична ретроспектива та сучасність» застосовуються наступні форми навчання:

- словесні (лекція, пояснення до інших видів навчальної роботи, бесіди);
- наочні (ілюстрації у навчально-методичній літературі, наочне приладдя, презентації, навчальні фільми з використанням мультимедійної техніки);
- семінарські заняття;
- написання письмового творчого завдання (есе).

9. Методи контролю знань

Поточний контроль – контроль за виконанням самостійної роботи (усне опитування, перевірка письмових та творчих завдань); перевірка підготовки до семінарських занять (усне опитування, оцінка виступів студентів при обговоренні теоретичних питань); підсумковий контроль за змістовими модулями (усне опитування, письмові відповіді на проблемні питання).

Модульний рубіжний контроль – письмова робота або тестування.

Підсумковий семестровий контроль – залік.

Курс дисципліни поділено на два змістовних модулі. Кожний модуль складається з тем, які є обов'язковими для опанування. В кінці вивчення курсу проводиться модульний контроль оцінювання знань аспірантів у формі письмової роботи або тестування.

Кожний модуль складається із трьох видів роботи: вивчення теоретичного курсу (лекційний матеріал), підготовки до семінарських занять (протягом семестру), а також постійної самостійної роботи здобувача наукового ступеня доктора

філософії. Кожний вид роботи є обов'язковим і оцінюється відповідною кількістю балів. Балами оцінюється також самостійна робота аспірантів.

10. Розподіл балів, які отримують студенти

№	Види діяльності	Кількість контрольних заходів	Результат (бал)
<i>Модуль 1. «Об'єкти права інтелектуальної власності. Майнові і немайнові права на об'єкти інтелектуальної власності. Авторське право і суміжні права»</i>			
1.	Опорний конспект лекцій з модулю 1	1	5
2.	Практична робота № 1	1	5
3.	Практична робота № 2	1	5
4.	Практична робота № 3	1	5
5.	Практична робота № 4	1	5
6.	Виконання завдань самостійної роботи	1	5
7.	Тестовий модульний контроль № 1	1	10
<i>Усього балів за модуль 1</i>			40
<i>Модуль 2. «Право промислової власності. Засоби індивідуалізації товарів і послуг»</i>			
1.	Опорний конспект лекцій з модулю 2	1	5
2.	Практична робота № 5	1	5
3.	Практична робота № 6	1	5
4.	Практична робота № 7	1	5
5.	Практична робота № 8	1	5
6.	Виконання завдань самостійної роботи	1	5
7.	Тестовий модульний контроль № 2	1	10
<i>Усього балів за модуль 2</i>			40
<i>Підсумковий рейтинговий бал</i>			80
<i>Іспит</i>			20
<i>Всього</i>			100

Критерії оцінювання екзаменаційного завдання

Завдання	Кількість балів
Питання 1	10
Питання 2	10
Разом	20

Поточне тестування та самостійна робота							Підсумковий тест (залік)	Сума
Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2				30	100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7		
10	10	10	10	10	10	10		

11. Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 - 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

«Відмінно» - A (90-100 балів) – виставляється студенту, який глибоко та міцно засвоїв матеріал, відмінно справляється з задачами та питаннями, показує знайомство з фаховою літературою, володіє різносторонніми навичками та прийомами виконання практичних завдань, вміє добре орієнтуватись у виробничих ситуаціях.

«Добре» - BC (74-89 балів) – виставляється студенту, який твердо знає програмний матеріал, правильно застосовує теоретичні знання при рішенні практичних завдань, володіє необхідними навичками та прийомами їх виконання.

«Задовільно» - DE (64-73 балів) – виставляється студенту, який має знання тільки основного матеріалу, але не засвоїв його деталей, допускає неточності, неправильне тлумачення окремих елементів завдання та відчуває труднощі при виконанні практичних завдань.

«Незадовільно» - FX (35-59 балів) – виставляється студенту, який дає необґрунтовані відповіді на запитання, допускає суттєві помилки у використанні понятійного апарату. Не простежується логічність та послідовність думки. Формулювання хаотичні та не усвідомлені.

«Незадовільно» - F (1-34 балів) – виставляється студенту, який не засвоїв зміст дисципліни, вміння та навички не набуті.

12. Методичне забезпечення

1. Нормативно-правові основи інтелектуальної власності в Україні. Практикум. Для студентів спеціальності «Організація перевезень і управління на транспорті (залізничний транспорт)» усіх форм навчання освітньо-кваліфікаційних рівнів спеціаліст і магістр. Укл. Пилипчук О.О. К.: ДЕТУТ, 2023. 183 с.
2. Інтелектуальна власність. Методичні рекомендації до виконання практичних занять для студентів денної форми навчання усіх спеціальностей / Пилипчук О.О. К.: ДЕТУТ, 2023. 48 с.
3. Курс лекцій «Інтелектуальна власність». К., 2023. 100 с.

13. Список рекомендованої літератури

Нормативно-правові акти

1. Конституція України. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>
2. Цивільний кодекс України. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text>
3. Господарський кодекс України. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>
4. Кодекс України про адміністративні правопорушення. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10#Text>
5. Кримінальний кодекс України. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text>
6. ЗУ «Про авторське право і суміжні права». Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2811-20#n855>
7. ЗУ «Про ефективне управління майновими правами правовласників у сфері авторського права і (або) суміжних прав». Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2415-19#Text>
8. ЗУ «Про охорону прав на винаходи і корисні моделі». Режим доступу: https://ips.ligazakon.net/document/view/t368700?an=1&ed=2020_10_14
9. ЗУ «Про охорону прав на промислові зразки». Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3688-12#Text>
10. ЗУ «Про охорону прав на знаки для товарів і послуг». Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3689-12#Text>
11. ЗУ «Про правову охорону географічних зазначень». Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/752-14#Text>
12. ЗУ «Про охорону прав на сорти рослин». Режим доступу: <https://ips.ligazakon.net/document/T311600>
13. ЗУ «Про охорону прав на компоновання напівпровідникових виробів». Режим доступу: https://ips.ligazakon.net/document/view/z970621?an=0&ed=2020_06_16

14. Тимчасове положення про правову охорону об'єктів промислової власності та раціоналізаторських пропозицій в Україні. Режим доступу: https://ips.ligazakon.net/document/view/u479_92?an=6&ed=1994_06_22
15. Методичні рекомендації про порядок складання, подачі і розгляду заяви на раціоналізаторську пропозицію. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0131223-95#Text>
16. ЗУ «Про державне регулювання діяльності у сфері трансферу технологій» (для «ноу-хау»). Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/143-V#Text>

Основна

1. Pylypchuk O. (2019). Legislative activities of the Kyiv Law society in the field of railway transport. History of science and technology. 9(2(15)), С. 225–232 (Web of Science) (Scopus).
2. Strelko O., Pylypchuk O. (2021). Characteristics of unpaved roads in the late 18th century – early 19th century, and the design of the first wooden trackway as a forerunner to the Bukovyna railways. History of science and technology. 11(2), С. 437–452 (Scopus).
3. Strelko O., Pylypchuk O. (2022). Study of development of regional railway system in Bukovyna. History of science and technology. 12(1). С. 135–149 (Web of Science) (Scopus).
4. Харитоновна О.І. Право інтелектуальної власності: підручник. К.: Юрінком Інтер, 2022. 540 с.
5. Вірченко В.В. Інтелектуальна власність: теоретичні витoki та економічні імперативи розвитку. К.: Ліра-К, 2018.
6. Романадзе Л.Д., Цибульов П.М., Кулініч О.О. Інтелектуальна власність. Олді+, 2016. 424 с.
7. Валькова Є.В. Право інтелектуальної власності. Навчально-методичний посібник. Одеса: Видавничий дім "Гельветика", 2016. 168 с.
8. Еннан Р.Є. Право інтелектуальної власності К.: Алерта, 2016. 492 с.

Додаткова

1. Хрідочкін А.В., Віхляєв М.Ю., Ломакіна А.А. Енциклопедія інтелектуальної власності. Одеса: Видавничий дім "Гельветика", 2022. 580 с.
2. Семків В.О., Мандра Р.С. Інтелектуальна власність. Підручник для студентів неюридичних факультетів. Львів: «Галицький друкар». 2015. 280 с.
3. Світличний О.П. Право інтелектуальної власності. Підручник. К.: НУБіП України, 2016. 355 с.
4. Москалюк М.Б., Кузьмич Л.В. Право інтелектуальної власності. Практикум: Навчальний посібник. Тернопіль, 2017. 200 с.
5. Ходаківський Є.І., Якобчук В.П., Литвинчук І.Л. Інтелектуальна власність: економіко-правові аспекти. Підручник. К.: «Центр учбової літератури», 2017. 504 с.

Інформаційні ресурси

1. Офіційний портал Верховної Ради України. Режим доступу: <https://www.rada.gov.ua/>.
2. Правова інформаційно-пошукова система «Нормативні акти України»: Режим доступу: <http://www.nau.ua>.
3. Науково-практичний коментар Цивільного кодексу України. Режим доступу: <http://mego.info/>
4. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України. Режим доступу: <http://mego.info/>
5. Державна система правової охорони інтелектуальної власності (Укрпатент). Режим доступу: <https://ukrpatent.org/uk>
6. Всесвітня організація інтелектуальної власності. Режим доступу: <https://www.wipo.int/portal/en/index.html#>

Розробник

Пилипчук О.О.